

1. Kurtuluş Savaşı başarıyla sonuçlanmış, Mudanya Ateşkes Anlaşması imzalanmış ve sıra barış görüşmelerine gelmişti. İtilaf Devletleri Lozan'da yapılması planlanan barış görüşmelerine hem Osmanlı hem de TBMM Hükûmetini davet ettiler.

İtilaf Devletleri bu şekilde davranarak;

I. İki hükûmet arasındaki görüş ayrılığından yararlanma

II. Türk milletinin temsilinde ikilik yaratma

III. Osmanlı Devleti'ni koruma altına alma

hedeflerinden hangilerine ulaşmayı amaçlamışlardır?

A) I ve II

B) II ve III

C) I ve III

D) I, II ve III

2. Büyük Millet Meclisi'nin saltanat makamının kaldırılması yönünde bir karar vermesinin nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Lozan'daki görüşmelerde TBMM

Hükûmetinin Türk milletinin tek temsilcisi olduğunu göstermek

B) Padişahın görev ve yetkilerini değiştirerek kendisine başka sorumluluklar vermek

C) Padişahın tüm yetkilerini Büyük Millet Meclisi başkanına devretmek

D) Sevr Antlaşması'ndaki bazı hükümleri ortadan kaldırmak

3.

- TBMM'nin siyasal alanda gerçekleştirdiği ilk büyük inkılaptır.
- Millet egemenliğinin önündeki en büyük engel kaldırılmıştır.

Yukarıda verilen bilgiler aşağıdaki inkılaplardan hangisiyle ilgilidir?

A) Medeni Kanun'un kabul edilmesi

B) Saltanatın kaldırılması

C) Cumhuriyet Halk Fırkasının kurulması

D) Soyadı Kanunu'nun çıkarılması

4. Mustafa Kemal, gençlik yıllarından itibaren en ideal yönetim biçimi olarak gördüğü cumhuriyete ulaşma düşüncesindeydi. Bu düşüncesini hayata geçirmek için ülkenin içinde bulunduğu koşulları dikkate alarak hareket etti. Lozan Konferansı öncesinde İtilaf Devletleri'nin Türk milletinin temsilinde ikilik yaratma çabasını bir fırsat olarak gördü ve bu durumu engellemek için saltanatın kaldırılmasına karar verdi. Bu karar cumhuriyet ve demokrasiye doğru atılan en önemli adımlardan birini oluşturdu.

Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Saltanatın kaldırılması için koşulların olgunlaşması beklenmiştir.

B) Lozan Görüşmeleri saltanatın kaldırılmasına hız kazandırmıştır.

C) Millî Mücadele yıllarında sultan ve TBMM birlikte hareket etmiştir.

D) Ulusal egemenliğin önündeki en önemli engellerden biri kalkmıştır.

5. TBMM Hükûmeti, millî egemenlik esasına dayanıyordu. Bu, adı konulmamış bir cumhuriyet yönetimi idi. 20 Ocak 1921 tarihli anayasada "Hâkimiyet, kayıtsız şartsız milletindir." deniliyordu. Öyle de oldu, 29 Ekim 1923 tarihinde Cumhuriyet ilan edilerek yeni kurulan devletin hükümet şekli belirlenmiş oldu.

Bu metinde anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Mustafa Kemal yeni kurulacak devletin başkanı olacaktır.

B) Ülke yönetiminde farklı görüşler meclise yansımıştır.

C) Yaşanan gelişmeler yeni rejimin ilan edilmemiş bir cumhuriyet olduğunu göstermiştir.

D) Mustafa Kemal cumhuriyet rejimini ilan ederken arkadaşlarının da fikirlerine önem vermiştir.

6. Mudanya Ateşkes Antlaşması'ndan sonra barış konferansı hazırlıkları başladığında İstanbul Hükümet'i TBMM Hükümetinin yanında görüşmelere katılmak istediğini belirtmiştir. Mustafa Kemal Paşa buna çok sert bir şekilde cevap vererek İstanbul Hükümetinin bağlı olduğu saltanat makamının kaldırılması için TBMM'de görüşmeler başlatmıştır. 1 Kasım 1922'de alınan bir kararla önce saltanat makamı halifelik makamından ayrıldı. Saltanat makamı kaldırılırken halifelik makamının ise devam etmesi ve Osmanlı hanedanından bir kişinin TBMM tarafından bu göreve getirilmesi kararlaştırıldı.

Bu metinden hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) TBMM saltanatın kaldırılması için gerekli adımları atmıştır.
B) Saltanatın kaldırılmasında İstanbul Hükümetinin barış konferansına katılmak istemesi etkili olmuştur.
C) Saltanatın kaldırılması için ilk olarak saltanat ve halifelik birbirinden ayrılmıştır.
D) Saltanatın kaldırılması ile halifeler seçimle işbaşına gelmiştir.

7. "Osmanlı hanedan ve saltanatının devam ettirilmesine çalışmak, elbette Türk milletine karşı en büyük kötülüğü işlemektir. Çünkü millet her türlü fedakârlığı göze alarak istiklalini kazanmış olsa da saltanat sürüp gittiği takdirde, bu istiklale, kazanılmış gözüyle bakılamazdı."

Mustafa Kemal bu sözünü aşağıdakilerden hangisini benimsediğini ifade etmiştir?

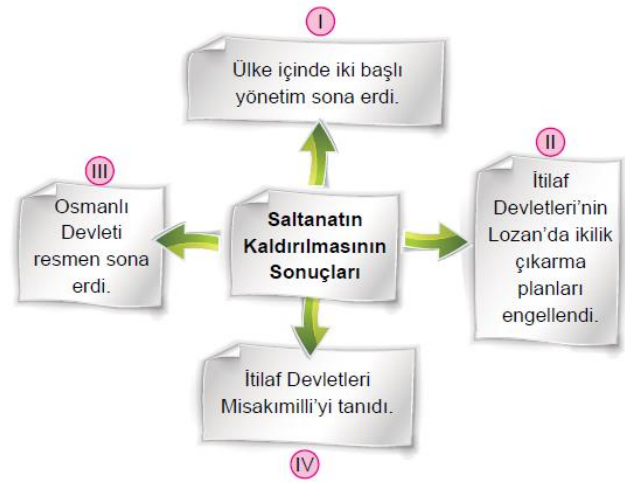
- A) Saltanat ve halifeliğin ayrılmasını
B) Millî egemenlik anlayışını
C) Lâikliğin kabul edilmesini
D) Devletçi ekonomi anlayışını

8. 1 Kasım 1922'de saltanatın kaldırılmasıyla;

- I. Egemenliğin halka ait olduğunun kabul edilmesi,
II. Hanedan egemenliğinin güçlenmesi,
III. Cumhuriyet yönetimine geçişin hızlanması
gibi durumlardan hangilerinin amaçlandığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
C) I ve III D) II ve III

9.

Yukarıdaki diyagramda verilen kutucuklardan hangisi yanlış bilgi içermektedir?

- A) I B) II C) III D) IV

10. 1 Kasım 1922 tarihinde kabul edilen bir kanunla halifelik ve saltanat makamlarının birbirlerinden ayrılmasına ve saltanatın kaldırılmasına karar verildi. Bu gelişme üzerine Padişah Vahdettin 17 Kasım 1922 günü İngilizlere sığınarak İstanbul'dan ayrıldı. Vahdettin'in yurdu terk etmesi üzerine TBMM 18 Kasım 1922 tarihinde Osmanlı soyundan gelen Abdülmecid Efendi'yi halife olarak seçti. Yalnızca bu bilgiler göz önüne alındığında aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Halifelik TBMM'ye bağlı hale gelmiştir.
B) Osmanlı Devleti resmen sona ermiştir.
C) Yönetimde ikiliğe son verilmiştir.
D) Siyasal alanda laikleşme tamamlanmıştır.

11.

	Milli Egemenlik	Milli Bağımsızlık
I	TBMM'nin açılması	Misakı Milli kararları
II	Kapitülasyonların kaldırılması	Saltanatın kaldırılması
III	Cumhuriyetin ilanı	Manda ve himayenin reddedilmesi
IV	Halifeliğin kaldırılması	Kabotaj Kanunu

Tablodaki milli egemenlik ve milli bağımsızlık ile ilgili verilen gelişmelerden hangisi yanlıştır?

A) I B) II C) III D) IV

12. TBMM'de 1 Kasım 1922 tarihinde kabul edilen kanun ile halifelik ve saltanat birbirinden ayrılarak saltanat kaldırıldı. Halifelik makamının varlığı devam ettirilerek Abdülmecit Efendi halife tayin edildi.

Bu bilgilere göre;

I. Laikliğin ilk aşaması gerçekleştirilmiştir.
II. Ulusal egemenlik yolunda önemli bir adım atılmıştır.

III. Padişahın güç ve otoritesi artmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) I ve II B) I ve III
C) II ve III D) I, II ve III

13. Mustafa Kemal Paşa, daha Erzurum Kongresi sırasında, zaferden sonra kurulacak hükümet şeklinin cumhuriyet olacağını söylemişti. 23 Nisan 1920'den beri Türkiye'yi idare eden "Egemenlik, kayıtsız şartsız ulusundur, dedikten sonra kime sorarsanız sorunuz bu, cumhuriyettir; doğan çocuğun adıdır."

Tarihçi Abdurrahman Şeref'in bu sözünden cumhuriyetin gerçekte hangi olay ile birlikte ilan edilmiş olduğu söylenebilir?

A) Ankara'nın başkent olması
B) TBMM'nin açılması
C) Halifeliğin kaldırılması
D) Sivas Kongresi

14. Mustafa Kemal Atatürk cumhuriyet yönetimiyle ilgili düşüncelerini şu sözlerle ifade etmiştir:

"Cumhuriyet rejimi demek, demokrasi sistemiyle devlet şekli demektir... Cumhuriyet, yüksek ahlaki değer ve niteliklere dayanan bir idaredir. Cumhuriyet fazilettir... Bugünkü hükûmetimizin, devlet teşkilatımızın doğrudan doğruya milletin kendi kendine, kendiliğinden yaptığı bir devlet ve hükûmet teşkilatıdır ki, onun adı Cumhuriyet'tir. Artık hükûmet ile millet arasında geçmişteki ayrılık kalmamıştır. Hükûmet millet ve millet hükûmettir. ...Türk milletin tabiatına ve geleneklerine en uygun olan yönetim, cumhuriyet yönetimidir... "

Bu ifadelere göre cumhuriyet yönetimi ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Halkın yararını esas alır.
B) Yönetenlerin yönetilenleri denetlemesi esastır.
C) Ulusal egemenliğe dayanır.
D) Halk, serbest seçimler yoluyla yöneticilerini belirler.

15. Cumhuriyet yönetiminin kendini en iyi ifade ettiği sistem demokrasidir. Demokrasi, cumhuriyet yönetiminin ulaştığı en ideal yönetim sistemidir. Ancak her cumhuriyet yönetimi demokratik özelliklere sahip olmayabilir. Demokrasi yönetimlerinde ulusal egemenlik, eşitlik, özgürlük, çoğulculuk, katılımcılık ve siyasal partiler vazgeçilmez unsurlardır.

Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi bir cumhuriyet yönetimini demokratik kılan özellikler arasında yer almaz?

A) Çoğunluk haklarının azınlık haklarından üstün tutulması
B) Düşünce özgürlüğünün varlığı
C) Hukukun üstünlüğü ilkesinin benimsenmesi
D) Farklı siyasal fikirlerin örgütlenebilmesi

16.

- Yüzyıllardır süren kişi egemenliğine son verilmesi
- Millet iradesinin devlet yönetiminde hâkim olması
- Tüm vatandaşların seçme ve seçilme haklarına sahip olması
- Temel hak ve hürriyetlerin anayasal güvence altına alınması
- Tüm vatandaşların yasalar önünde eşit hale gelmesi
- Toplumsal ve siyasal yaşamda kadın-erkek ayrımına son verilmesi

Bu özelliklerin tümünü kapsayan başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Medeni Kanun'un getirdikleri
- B) Saltanata son verilmesinin sonuçları
- C) Lozan Barış Antlaşması'nın getirdikleri
- D) Cumhuriyet yönetiminin ölkemize kazandırdıkları

17. Aşağıdakilerden hangisi yeni Türk Devleti'nin cumhuriyet yönetimiyle sağladığı temel kazanımlar arasında yer almaz?

- A) Çağdaş dünyada hak ettiği yeri almaya başlaması
- B) Geleceğe güvenle bakan bir toplum olması
- C) Çağdaş değerleri bir yaşam biçimi olarak benimsemesi
- D) Geleneksel özelliklerini koruma çabasına girmesi

18. "Çağdaş bir cumhuriyet kurmak demek, milletin insanca yaşamasını bilmesi, insanca yaşamın neye bağlı olduğunu öğrenmesi demektir." sözüyle Mustafa Kemal cumhuriyetin aşağıdakilerden hangisine verdiği değeri vurgulamıştır?

- A) İnsan haklarına
- B) Çevreye
- C) Hukuk ilkelerine
- D) Siyasi partilere

19. Mustafa Kemal Atatürk, Türk gençlerine şöyle seslenmiştir:

"Gençler! Cesaretimizi kuvvetlendiren ve devam ettiren sizsiniz. Siz, almakta olduğunuz eğitim ve kültür ile insanlık meziyetinin, vatan sevgisinin, fikir özgürlüğünün en değerli simgesi olacaksınız. Ey yükselen yeni kuşak! Gelecek sizindir. Cumhuriyeti biz kurduk; onu yükseltecek ve devam ettirecek sizsiniz!"

Mustafa Kemal Atatürk'ün Türk gençliğine verdiği görevi en iyi ifade eden cümleye aşağıdaki seçeneklerin hangisinde yer verilmiştir?

- A) Vatan toprakları için ölümü göze alma
- B) Çağdaş uygarlığa ulaşmak için çalışma
- C) Bağımsız devlet anlayışını koruma
- D) Türkiye Cumhuriyeti'ni koruma ve yükseltme

20. Mustafa Kemal'in Millî Mücadele yıllarında ileride Cumhuriyet rejimini uygulamayı düşündüğünü aşağıdaki seçeneklerdeki ifadelerden hangisi en iyi anlatmaktadır?

- A) Egemenliğin kayıtsız şartsız milletin olduğunu söylemesi
- B) Yeni devletin başkentini Ankara olarak belirlemesi
- C) Türk halkının bağımsızlığına düşkün bir millet olduğunu belirtmesi
- D) Ülkenin modernleşmesi için ulusal bir kalkınma modeli planlaması

21. 3 Mart 1924 tarihinde TBMM, kabul ettiği bir kanunla Hilafeti kaldırmıştır.

Böylece;

- I. Halkın yönetime katılması sağlanmıştır.
- II. İnkılapların önündeki önemli bir engel kaldırılmıştır.
- III. Laiklik tam anlamıyla gerçekleştirilmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III

22. 1517 yılında Yavuz Sultan Selim'in Mısır'ı fethiyle birlikte halifelik kurumu Osmanlılara geçti. Böylece Osmanlı padişahları sultan unvanlarının yanı sıra halife unvanını da kullanmaya başladılar. Osmanlı Devleti'nin güçlü olduğu dönemlerde halifelik kurumunun siyasal yanı pek fazla öne çıkarılmadı. On dokuzuncu yüzyıldan itibaren milliyetçi isyanların görülmesiyle birlikte devlet dağılmaya başladı. Dağılma tehdidi karşısında Osmanlı topraklarında yaşayan Müslümanları bir arada tutmayı amaçlayan Osmanlı Sultanları halifelik unvanlarından yararlanmak istediler. Ancak Birinci Dünya Savaşı'nda halifelik kurumuna dayanılarak ilan edilen kutsal cihat istenilen sonucu doğurmadı.

Bu bilgilere göre halifelik kurumu ile ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Her dönemde tüm Müslümanları tek bayrak altında toplamıştır.
- B) Uzun yıllar boyunca Osmanlı sultanları tarafından kullanılmıştır.
- C) Siyasal birliği sağlama yolunda bir araç olarak görülmüştür.
- D) Osmanlı Devleti'nin güçlü olduğu dönemlerde siyasal bir araç olarak öne çıkmamıştır.

23. 3 Mart 1924 tarihinde;

- Halifelik kaldırılmış,
- Tevhid-i Tedrisat Kanunu kabul edilmiş,
- Erkan-ı Harbiye Vekâleti kaldırılarak Genel Kurmay Başkanlığı kurulmuştur

Bu bilgilere göre;

- I. Eğitim öğretim alanında çalışma yapılmıştır.
- II. Askeri alanda kurumsal değişiklik yapılmıştır.
- III. Yeni Türk devletinin yönetim şekli belirlenmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

24. Lozan Barış Görüşmeleri öncesinde saltanat ve halifelik kurumları birbirinden ayrıldı ve saltanat kaldırıldı. Bu kararla birlikte Vahdettin'in halife olarak yalnızca dinsel yetkilerini kullanabileceği ve siyasal bir kimliğinin olmayacağı belirtildi.

Aşağıdakilerden hangisi TBMM'nin saltanatı kaldırmasına rağmen halifeliği kaldırmamasının nedenlerinden biri olamaz?

- A) I. TBMM'de çok farklı siyasal görüşlere sahip milletvekillerinin bulunması
- B) Halifelik kurumun dinsel birlik sağlamak için kullanılmak istenmesi
- C) Kamuoyunun halifelik kurumunun kaldırılması için hazır olmaması
- D) İç çekişmelerin Türk tarafını Lozan Görüşmelerinde güçsüz düşüreceğinin hesaplanması

25. TBMM, 3 Ekim 1923'te anayasaya "Türk Devletinin idare merkezi Ankara şehridir." maddesini ekleyerek Ankara'yı resmen başkent olarak ilan etmiştir.

Ankara'nın başkent olarak seçilmesinde aşağıdakilerden hangisi etkili değildir?

- A) Anadolu'nun merkezinde yer alması
- B) Önemli ulaşım yolları üzerinde bulunması
- C) İkliminin uygun şartlar taşıması
- D) Savunmaya elverişli bir durumda olması

26. Ankara'nın başkent olmasında;

- I. Milli Mücadelenin merkezi olması,
- II. İletişim ve ulaşım ağının elverişli olması,
- III. Savunmaya elverişli olması

gerekçelerden hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) I, II ve III

27. Mustafa Kemal Ankara'nın başkent olmasıyla ilgili düşüncelerini Nutuk adlı eserinde şöyle ifade etmiştir:

" ... Ankara'nın gerek iklim, ulaştırma araçları, gelişim yeteneği, gerekse kuruluşlar ve örgütler bakımından hiç de uygun ve elverişli olmadığını söylüyorlar ve:

"İstanbul'un başkent olması gereklidir ve buna yazgılıdır." diyorlardı. Bu sözlerle dikkat edilirse, bizim payitaht teriminden çıkardığımız anlam ile bu sözlerde başkent terimini kullananların görüşleri arasında bir ayrılık vardır. Bundan dolayı, başkent seçiminde daha önceden verilmiş kararımızı resmi olarak ve yasa ile saptayarak uygulamaya koyduk. Böylece "payitaht" teriminin de yeni Türkiye Devleti'nde anlamı ve yeri kalmadığını belirtmiş olduk."

Mustafa Kemal bu sözleri ile Ankara'nın başkent ilan edilmesiyle Türk ve dünya kamuoyuna aşağıdaki mesajlardan hangisi vermiştir?

- A) Koşullar elverdiğinde İstanbul yeniden başkent ilan edilebilir.
- B) Yeni Türk Devleti her yönüyle Osmanlı Devleti'nden farklı bir devlet olacaktır.
- C) TBMM'nin Ankara'da açılmış olması bu kentin başkent olarak ilan edilmesinde etkili olmuştur.
- D) Ankara'nın başkent ilan edilmesiyle Osmanlı Devleti hukuken sona ermiştir.

28. Ankara'nın başkent olarak ilânı kentin sosyal ve ekonomik olarak gelişmesine büyük katkı sağlamıştır. Kent, Cumhuriyet'ten sonra modern Türkiye'nin en önemli şehirlerinden biri haline gelmiştir.

Cumhuriyet'ten önceki dönem için Ankara ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Anadolu'nun ortasında küçük bir bozkır kasabası görünümündedir.
- B) Osmanlı Devleti'ne başkentlik etmiş bir şehirdir.
- C) Hristiyanlar için kutsal sayılan bir yerdir.
- D) Anadolu'nun en büyük ticaret merkezidir.

CEVAP ANAHTARI

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
A	A	B	C	C	D	B	C	D	D
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
B	A	B	B	A	D	D	A	D	A
21	22	23	24	25	26	27	28		
B	A	B	B	C	D	B	A		

Kazanım testlerinden derlenmiştir...

